

AVTAL

Datum 2010-11-18
Diarienummer RSK 850-2009

Avtal gällande regional samverkan (RGS) avseende den verksamhetsförlagda utbildningen på grund- och avancerad nivå (VFU)

§1 Bakgrund

Svenska staten och landstingsförbundet träffade den 1 januari 2002 en principöverenskommelse gällande ett statligt övertagande av huvudmannskapet för landstingens vårdhögskoleutbildningar. Överenskommelsen förutsätter att avtal ingås. Därav detta avtal.

§ 2 Parter

Detta avtal gäller för Västra Götalandsregionen (VGR) och följande lärosäten: Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan Väst och Högskolan i Skövde.

§ 3 Omfattning

Avtalet omfattar för närvarande och i tillämpliga delar följande utbildningar: Arbetsterapeut-, audionom-, biomedicinska analytiker-, dietist-, röntgensjuksköterske-, sjukgymnast-, och sjuksköterskeprogrammen (grundnivå) samt barnmorske- och specialistsjuksköterskeprogrammen (avancerad nivå).

Ytterligare utbildningsprogram/kurser kan komma att utvecklas och skall i förekommande fall omfattas av detta avtal efter särskild överenskommelse.

Avtalet omfattar såväl samverkan kring den långsiktigt strategiska utvecklingen (såsom innehåll, omfattning, kvalitetskrav, forskning, utveckling och uppföljning) som planering och genomförande av verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

§ 4 Parternas åtaganden

Lärosätena och Västra Götalandsregionen åtar sig gemensamt att

- den infrastruktur och det kunskapskapital som under åren byggts upp hos respektive part skall utgöra en plattform för fortsatt utveckling av ovanstående utbildningsprogram.
- årligen i respektive lokal samverkansgrupp (LOS) komma överens om basvolymen av VFU, på kort och lång sikt. Detta innebär att VGR identifierar tillgång på VFU och lärosätena anger behov av VFU.

Lärosätena åtar sig att

- utbildningarna uppfyller målen i enlighet med högskoleförordningen
- utifrån överenskommen basvolym av VFU ange en beställning
- uppfylla de kvalitetskrav som definieras i handledarmodellen (bilaga 1)

Västra Götalandsregionen åtar sig att

- tillhandahålla VFU i enlighet med överenskomna basvolymen
- uppfylla de kvalitetskrav som definieras i handledarmodellen (bilaga 1)

§ 5 Organisation, ansvar och arbetsuppgifter*Styrgrupp*

Styrgruppen har till uppgift att leda och styra den strategiska utvecklingen och ge uppdrag inom ramen för arbetet.

Styrgruppen skall säkerställa och följa de lokala samverkansgruppernas arbete gällande basvolymen samt beställning av VFU.

Styrgruppen ansvarar för att uppdrag och process kvalitetssäkras genom återkommande uppföljning och utvärdering baserad på gemensamma kriterier.

Styrgruppen kan utse tillfälliga arbetsgrupper för beredning av uppdrag.

Ledamöterna i styrgruppen skall bestå av ordföranden och vice ordföranden från de lokala samverkansgrupperna samt två representanter från Regionkansliet, VGR. Göteborgs universitet representeras av förutom ordförande alternativt vice ordf. i LOS Göteborg ytterligare en ledamot. Representant från Regionkansliet, VGR innehar ordförandeskapet i styrgruppen.

Kontinuitet i styrgruppen skall eftersträvas, vid behov av ersättare skall denna/e hämtas från respektive LOS.

Styrgruppens medlemmar utses av respektive part och skall ha mandat att ta ställning i de frågor som omfattas av avtalet.

Representanter för kommunerna adjungeras vid behov.

Lokal samverkansgrupp

De fyra lokala samverkansgrupperna (LOS) har till uppgift att kommunicera, planera, komma överens samt genomföra och utvärdera såväl basvolym av VFU som den terminsvisa beställningen av VFU. Vid oenighet gällande överenskommelsen av basvolymen av VFU hänskjuts frågan till styrgruppen.

Ordföranden och vice ordföranden skall vara prefekt eller motsvarande från lärosätet samt personalchef eller motsvarande från VGR:s utförare.

Sammansättning i övrigt skall ske med lämplig representation från berörda parter. Den kommunala medverkan skall beaktas.

Gruppens ledamöter utses på det sätt som respektive part beslutar.

Regional operativ grupp

Den regionala operativa gruppen (ROG), består av representanter från VGR, ansvarar för att fördela och samordna beställda VFU-platser som ej löses lokalt.

Gruppen för lärosäten i samverkan

Gruppen för lärosäten i samverkan (LIS) består av representanter från samtliga lärosäten och har till uppgift att samverka om planering av VFU långsiktigt och kortsiktigt utifrån innehåll, omfattning och kvalitetskrav.

§ 6 Definitioner och principer**Verksamhetsförlagd utbildning**

- Med verksamhetsförlagd utbildning (VFU) avses handledd utbildning i direkt eller indirekt kontakt med patient/vårdtagare.
- Andra förekommande utbildningsmoment, som kräver insats av olika grad av verksamheterna, är att jämställa med VFU enligt detta avtal.

Studentvecka

- En studentvecka får i snitt inte överstiga 35 timmar per VFU-period.
- Styrgruppen kan för enskilt utbildningsprogram besluta om avsteg från definitionen av "studentvecka"

Basvolym

- Med basvolym avses en av båda parter överenskommen volym av VFU, fördelat på antal studenter, studentveckor, per utbildningsprogram och termin. Basvolym anges för det kommande kalenderåret med prognos för kommande år.

Beställning

- Med beställning avses den av lärosätena angivna beställningen som bygger på överenskommen basvolym och sker terminsvis. För sjuksköterskeprogrammen (grundnivå) lämnas beställningen till respektive part som ingår i LOS och för samtliga övriga program till respektive studierektor eller motsvarande, samt för kännedom till centrala ledningen i VGR.
Resultatet överlämnas till styrgruppen för kännedom.

Tidplan

- Tidplan för framtagande av basvolym samt beställning beslutas i styrgruppen.

Närhetsprincip

- Lärosätets studenter placeras vid närmaste liggande sjukhus och primärvårdsområden. När så har skett kan i mån av plats även studenter från andra lärosäten i regionen placeras vid dessa sjukhus och primärvårdsområden. Denna princip gäller enbart för de utbildningsprogram som finns på flera lärosäten. För utbildningsprogram som endast ges på ett lärosäte gäller VFU-placering i hela VGR, vilket innebär att närhetsprincipen ej tillämpas. I första hand skall VFU-platserna nyttjas för studenter inskrivna vid regionens lärosäten.

Avbokning/avbrytande av VFU-plats

- Om avbokning sker senare än 10 arbetsdagar före VFU-start eller om studenten avbryter påbörjad VFU under första halvan av VFU-perioden, debiteras hälften av den beställda perioden.
- Om studenten avbryter påbörjad VFU under andra halvan av VFU-perioden, debiteras hela den beställda perioden.
- Beställd VFU-plats där student avbryter sin placering enligt ovan, kan ersättas med annan student i samverkan med berörd representant från VGR.

Debitering

- Fakturering sker två gånger per år, juni och december.

§ 7 Ekonomiska regleringar

VFU finansieras av lärosätena. Ersättningen per studentvecka är för år 2010 fastställd till 1 323 SEK. Detta pris uppräknas årligen utifrån index för pris- och löneomräkningen för lärosätenas anslag och anslagsposter för grundutbildning och forskning.

I övrigt baseras samarbetet och de uppdrag som skapas på att parterna så långt som möjligt svarar för sina egna kostnader. För att ersättning skall utgå mellan parterna skall särskild överenskommelse träffas i varje enskilt fall.

§ 8 Övrigt

VGR har rätt att tillhandahålla VFU enligt detta avtal hos annan vårdgivare med vilken VGR har avtal.

Detta avtal utgör ett ramavtal för den regionala samverkan och är tecknat i fem exemplar varav parterna tagit var sitt.

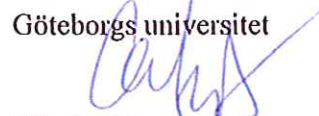
Twist angående detta avtal ska i första hand lösas mellan rektorerna för respektive lärosäte och företrädare för Västra Götalandsregionen i god anda, i annat fall hänskjuts tvisten till allmän domstol i Göteborg. Avtalet gäller tillsvidare med en uppsägningstid om ett år.

Detta avtal träder i kraft per 1 januari 2011. I och med ikraftträdandet upphör tidigare avtal från januari 2008 att gälla.

Västra Götalandsregionen

Johan Assarsson
Regiondirektör

Göteborgs universitet

Olle Larkö
Dekanus

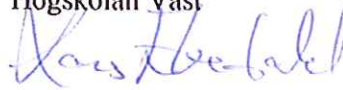
Högskolan i Borås

Lena Nordholm
Rektor

Högskolan i Skövde

Sigbritt Karlsson
Rektor

Högskolan Väst

Lars Ekedahl
Rektor

HANDLEDARMODELL

Målet för handledarmodellen är att skapa förutsättningar för

- studenten att uppnå målen för den verksamhetsförlagda utbildningen
- bas- och huvudhandledaren att fullgöra uppdraget
- en fungerande samverkan mellan verksamhet och lärosäte
- en utveckling av den verksamhetsförlagda utbildningen
- en utveckling av den vetenskapliga förankringen

Huvudhandledare och bashandledare utgör tillsammans med lärosätets lärare strukturen i handledarmodellen.

Huvudhandledare

Huvudhandledaren har inom sin/a verksamhet/er ansvar för att säkerställa kvalitén i den verksamhetsförlagda utbildningen och är kontaktperson till lärosätet.

Huvudhandledaren ska ha kunskap om utbildningsplan, kursplan, studiehandledning inklusive målen för den verksamhetsförlagda utbildningen.

Uppdrag

- Medverka till att utveckla en lärande miljö med vetenskaplig förankring inom verksamheten/erna
- Ansvara för en grupp bashandledare. Antalet kan variera beroende på verksamhetens inriktning samt geografiska spridning (avstånd).
- Stödja bashandledaren/arna i dennes/deras uppdrag och vid behov medverka vid planerings-, mitt- och slutsamtal.
- Planera för den verksamhetsförlagda utbildningen inom huvudhandledarområdet vid en enhet/verksamhet samt svara för att bashandledare utses.
- Gå igenom utbildningens och kursens mål för den verksamhetsförlagda utbildningen med bashandledare.
- Ansvara för studentens introduktion till enheten
- Ansvara för att den utvärdering som görs av studenten gällande den verksamhetsförlagda utbildningen återkopplas till ansvarig chef och verksamhetens företrädare.
- Ansvara för kontakter mellan verksamhet och lärosäte genom regelbunden kommunikation och samverkan med lärosätets lärare samt verksamhetens företrädare .

Kvalifikationer

- Legitimerad inom det yrke som handledningen avser samt magisterexamen inom huvudämnet/huvudområdet.
- Dokumenterad yrkeserfarenhet om minst fyra år.
- Dokumenterad handledarerfarenhet om minst två år.
- Handledarutbildning om minst 7,5 hp.¹

¹ målet är att alla huvudhandledare på sikt har handledarutbildning/motsvarande minst 15 hp

Resurser

Resurser krävs för att bidra till att den verksamhetsförlagda utbildningen är av god kvalitet och medverka till att huvudhandledaren utvecklas i sin handledarroll.

- Inom ordinarie arbetstid skall tid avsättas motsvarande 8-16 tim/vecka. Antal bashandleddare, vårdverksamhetens inriktning samt geografisk spridning (avstånd) är styrande för omfattningen.
- Huvudhandledaren ska erhålla stöd och erforderlig utbildning inom sitt ansvarsområde från ansvariga inom verksamheten.

Bashandleddare

Bashandleddaren har till uppgift att utifrån kursens och studentens individuella mål ge studenten förutsättningar att uppnå målen för verksamhetsförlagd utbildning.

Bashandleddaren har det formella ansvaret för patienten/vårdtagaren och avgör om studenten har kunskap att utföra vårdrelaterade handlingar. Bashandleddaren ska ha kunskap om utbildningsplan, kursplan, studiehandledning inklusive målen för den verksamhetsförlagda utbildningen.

Uppdrag

- Handleda en eller flera studenter.
- Tillsammans med studenten planera utbildningen utifrån kursens lärandemål och studentens individuella mål samt tidigare erfarenhet från verksamhetsförlagd utbildning.
- Vägleda och stödja studenten i yrkesmässiga uppgifter/insatser.
- Tillsammans med studenten skapa lärtillfällen vilka skall ge studenten möjlighet att tillägna sig kunskaper och färdigheter som bidrar till utvecklingen av studentens yrkesidentitet.
- Genomföra planerings-, mitt- och slutsamtal.
- Ge ett samlat bedömningsunderlag om studenten, vid behov tillsammans med huvudhandledare och/eller lärosätets lärare.

Kvalifikationer

- Legitimerad inom det yrke som handledningen avser samt kandidatexamen inom huvudämnet/huvudområdet.
- Dokumenterad yrkeserfarenhet om minst ett år.
- Handleddarutbildning om 7,5 hp.
- För att handleda student på avancerad nivå krävs att handledaren har motsvarande utbildning samt dokumenterad handledning om minst två år.²

² målet är att handledare till studenter på avancerad nivå, som inte avlagt magisterexamen, på sikt ska uppnå den kompetensen

Resurser

Resurser krävs för att bidra till att den verksamhetsförlagda utbildningen är av god kvalitet och medverka till att bashandledaren utvecklas i sin handledarroll.

- För att säkerställa att bashandledaren, under de veckor hon/han har studenter, kan fullgöra sitt uppdrag innefattande bl. a. planering genomförande, uppföljning och examination, ska ansvarig chef tillse att tid avsätts. Tidsåtgången ska specificeras.
- Bashandledaren ska erhålla stöd i sin funktion från huvudhandledare och/eller lärosäte.
- Bashandledaren ska beredas tillfälle till kontinuerlig fortbildning/utveckling i handledarrollen.

Lärosätet

Lärosätets uppdrag är att skapa förutsättningar för att säkerställa att studenternas kliniska kunskaper och färdigheter motsvarar deras kommande yrkeskrav. Detta kräver ett aktivt samarbete mellan lärosätet och verksamheter inom hälso- och sjukvården.

Uppdrag

- Ansvara för kontinuerlig information om utbildningsprogram och kurser avseende lärandemål i verksamhetsförlagd utbildning.
- Ansvara för att huvudhandledare och bashandledare erhåller pedagogiskt stöd i sin funktion från lärosätet.
- Ansvara för att huvudhandledare och bashandledare från lärosätet erhåller pedagogisk fortbildning/utveckling i handledarrollen.
- Ansvarar för att utse kontaktperson som kan stödja huvudhandledare och bashandledare i deras uppdrag.
- Ansvara för att den utvärdering som görs av studenten gällande den verksamhetsförlagda utbildningen återkopplas till verksamheten.
- Tillsammans med verksamhetens företrädare ansvara för att samverkan sker mellan lärosäte och verksamheten i frågor gällande handledarmodellen.

Lärosätets lärare

- Medverka till att utveckla en lärandemiljö med vetenskaplig förankring.
- Ansvara för att ha regelbunden dialog och samverkan med såväl huvudhandledare och bashandledare som verksamhetens företrädare.
- Ansvara för att tillgodose behov av stöd i samband med planerings-, mitt- och slutsamtal.
- Ansvara för kontinuerlig genomgång av utbildningens/kursens mål gällande verksamhetsförlagd utbildning för bashandledare och/eller huvudhandledare.

Förtydligande av begreppet ”pedagogiskt stöd” i RGS-avtalet, Bilaga 1;Handledarmodell

- Handledarutbildning som riktas mot de professioner som anges i RGS avtalet enligt handledarmodellens formella krav på bas- respektive huvudhandledarkompetens
- Handledning på handledning för huvudhandledare
- Kompetensutvecklingsdagar för huvudhandledare
- Handledarträffar för bas- och huvudhandledare varje termin
- Namngiven kontaktperson på lärosätet för huvud- och/eller bashandledare att föra dialog med

Antaget av RGS styrgrupp den 2013-02-01

Datum 2011-06-27
Diarienummer RSK 850-2009

Tillägg till Avtal gällande regional samverkan (RGS) avseende den verksamhetsförlagda utbildningen på grund- och avancerad nivå (VFU)

§1 Bakgrund

Mellan Västra Götalandsregionen, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Skövde och Högskolan Väst träffades per den 1 januari 2011 ett avtal som reglerade samverkan avseende den verksamhetsförlagda utbildningen på grund- och avancerad nivå.

Av § 3 i avtalet framgår att om ytterligare utbildningsprogram/kurser utöver de som nämns i avtalet utvecklas ska de omfattas av avtalet efter särskild överenskommelse.

§ 2

Högskolan Väst har utarbetat ett nytt utbildningsprogram: Programmet för Socialpsykiatrisk vård (grundnivå) omfattande 180 hp.

§ 3

Västra Götalandsregionen och Högskolan Väst är överens om att det avtal som anges i § 1 även ska omfatta det utbildningsprogram som anges i § 2 med följande tillägg med avseende på handledarmodell, bilaga 1 till avtalet.

Bashandledare

Legitimerad sjuksköterska skall tillsammans med skötare vara bashandledare för student inom socialpsykiatriska programmet. Huvudansvarig bashandledare är legitimerad sjuksköterska.

Kvalifikationer avseende skötare

- Omvårdnadsutbildning inriktning psykiatri
- Handledarutbildning minst 100 gymnasiepoäng
- Dokumenterad yrkeserfarenhet om minst ett år

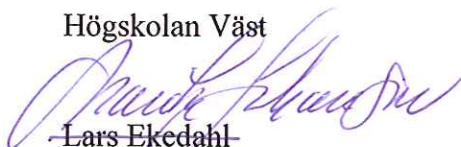
Västra Götalandsregionen

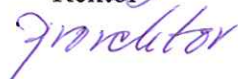

Johan Assarsson
Regiondirektör

Högskolan i Borås

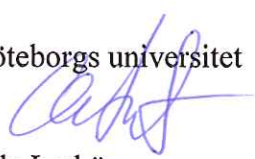

Björn Brorström
Rektor

Högskolan Väst

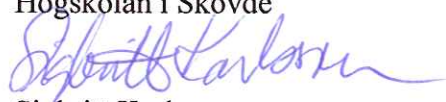

Lars Ekedahl
Rektor

Göteborgs universitet

Olle Larkö
Dekanus

Högskolan i Skövde

Sigbritt Karlsson
Rektor